

Hjemmene, er der ingen til at passe og pleje dem, saa at de ofte ere fuldstændig overladte til sig selv. Naar saadanne Børn møde i Skolen fra et Hjem af den Beskaffenhed, saa er det ganske sikkert, at de ofte møde i meget forsulten Tilstand og meget godt kunde trænge til at faa den Hjælp, som tilsigtes gennem Skolebespisning. Disse Børn kunne jo ikke gøre for, at de leve under saadanne Forhold. Forældrene ere ogsaa de almindelige Samfundslove underkastede og kunne slet ikke frigøre sig derfor, og saa bliver det da et stort Spørgsmaal, om ikke Samfundet har Pligt til at træde til og i alt Fald bøde noget paa de Mangler, som de forandrede Samfundsforhold medføre. — Naar man anlægger det Syn paa denne Sag, synes jeg, man maa komme til et andet Resultat, end flere ærede Talere ere komne til i dette Spørgsmaal, og jeg tror, at det Resultat, vi maa komme til, er, at de Midler, som Samfundet anvender for at styrke den opvoksende Slægt, ere godt anvendte. Det er dog den opvoksende Slægt, der skal bære Udviklingen frem, og om den kan det, beror meget paa, hvorledes den opvoksende Slægt er, om den er kraftig og sund og aandsfrisk eller om den er fysisk ødelagt og aandelig degenereret. Paa denne Slægt beror Fremtidens Udvikling, og jeg siger, at alt, hvad Samfundet kan bidrage til at styrke denne Slægt, det vil bidrage til at fremme Fremtidens Udvikling paa en lykkelig Maade; og de Midler, der anvendes i dette Øjemed, vil Samfundet faa tilbage med Renter og Renters Rente. Derfor forekommer det mig, at ihvorvel jeg anerkender, at dette Lovforslag indeholder et lille Fremskridt — det er, som den højtærede Minister sagde, yderst beskedent eller meget beskedent — skønt jeg anerkender det, siger jeg dog, at i Forhold til den store Reform, som Lovforslaget skulde bevirke, er det et meget ringe og meget lidet betydeligt Forslag. Jeg vil naturligvis ikke modsætte mig dette Lovforslag. Min Stilling til denne Sag vil være den, at jeg vil sige: Det indeholder et lille Fremskridt, og det vil jeg tage med; men jeg tror kun ikke paa, naar man har gennemført dette Forslag, og man i Lovsamlingen ogsaa har faaet en Lov, der handler om Skolebørns Bespisning, at man saa har løst denne Op-gave.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Jeg har kun Grund til at takke for den Mod-

tagelse, som dette Lovforslag har faaet. Der er ganske vist fra forskellige Sider ytret Betænkelighed ved enkelte Sider af Lovforslaget, men gennemgaaende har Modtagelsen været velvillig, og det sætter jeg Pris paa. Den ærede sidste Taler var jo den, der havde størst Betænkelighed ved Lovforslaget, og det er naturligt nok, fordi det ærede Medlem staar paa det Grundlag, at han ønsker Bespisningen gennemført i samtlige Landets Skoler ved et Lovbud; det er hans principale Standpunkt. Han mener ikke, at det er rigtigt, at Folk ved det private Initiativ virker sammen med Statsmagten paa dette Omraade, han mener, at det andet er det rigtigste. Jeg tror, at vi her i Landet til Forskel fra mange andre Steder netop paa en lykkelig Maade have haft en god Samvirken mellem det private Initiativ og Staten. Staten har paa forskellige Omraader støttet det private Initiativ, man har haft et godt Udbytte deraf, og det er en lignende Vej, man gaar her. Men selv det ærede Medlem, der havde sine store Betænkeligheder ved Lovforslaget, omtalte det dog ret velvilligt, ikke saa lidt mere velvilligt end hans Meningsfæller i det andet Ting, som udtalte, at Lovforslaget var meningsløst, men ikke desmindre stemte derfor.

Det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen) undrede sig lidt over Udtrykket „kvindelig Husgerning“ og vilde foretrække et andet Udtryk i Stedet for dette; men jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at ligesom Lovforslaget i sin Helhed knytter sig meget tæt til Skoleloven, benytter det ogsaa Skolelovens Udtryk i § 10 om denne Sag. Det hedder der, at „kvindelig Husgerning“ kan indføres i Skolen, og jeg har benyttet dette Udtryk her for ikke at blive misforstaaet. Jeg tror ogsaa, at det er rigtigt, at man vælger dette Udtryk. Ganske vist kan det være lidt mere omfattende end f. Eks. „Skolekøkkener“ og deslige, men det er at foretrække, fordi det er slaaet fast af Lovgivningsmagten.

Ligeledes har jeg anvendt Ordet „Vintermaanederne“ i Stedet for at nævne de enkelte Maaneder, fordi jeg har ønsket udtrykkelig at faa Vinterhalvaaret i Skolen taget med, og man maa saa overlade til det private Initiativ, hvorvidt det vil støtte i samtlige disse Vintermaaneder eller ikke. Jeg tror ikke, at Rigsdagen skal hænge sig alt for stærkt deri, det kan jo dog ske, at der et Steds i Landet kan være fattige Børn, der trænge til Mad